

JORDI PLAY

'Scripta Manent'

Òmnium Cultural lliurà a Albert Manent el 43è Premi d'Honor de les Lletres Catalanes.

L'ex-president Jordi Pujol va glossar la seva figura, va destacar la importància de Max Cahner i va parlar del futur del país.

El Palau de la Música va acollir 1.500 persones per a assistir al lliurament del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes a l'escriptor, filòleg i historiador Albert Manent, que

ha estat primer poeta, després activista del catalanisme a la clandestinitat, editor, gestor cultural des de la recuperació de la Generalitat i incessant productor d'assajos, biografies i estudis

històrics i literaris. Amic de Jordi Pujol des de la universitat, el mateix ex-president de la Generalitat va glossar la figura de Manent amb referències al passat i al present, i destacà la figura d'un vell amic comú, un altre motor d'iniciatives culturals i polítiques, Max Cahner. El mateix que, com a conseller de Cultura, nomenà Albert Manent director general d'Activitats Artístiques i Literàries el 1980, un càrrec que ocupà fins el 1988.

Pujol recordà també que tots dos havien defensat un model de relacions amb Espanya que l'estat havia trencat: "Tu i jo donem testimoni d'un intent de diàleg que ha fracassat, però som capaços de tirar endavant nosaltres sols." El president va retratar un escenari actual diferent del passat, però també del futur: "La crisi ha fet aflorar més que mai la nefasta relació econòmica que vivim amb l'estat espanyol."

La presidenta d'Òmnium Cultural, Muriel Casals, va ser més explícita en parlar de la relació de Catalunya amb l'estat espanyol. "Han passat coses importants que han posat en evidència que la dependència del sistema polític espanyol és un entrebanc que limita el nostre progrés en tots els àmbits: l'econòmic, el social, el polític i el cultural. I, d'altra banda, tots tenim al cap la paraula que expressa allò diferent del que anomenem dependència."

La crisi econòmica, segons Casals, ha afegit als factors culturals de la base catalanista uns factors econòmics que exigeixen un altre model d'encaix: "Sabem que avui en el catalanisme hi són presents de forma conciliada els interessos econòmics i el sentiment d'identitat. L'economia i la política s'han retrobat després que durant massa temps la suposada prudència política fes callar els poderosos arguments econòmics. La crisi ha fet aflorar més que mai la nefasta relació econòmica que vivim amb l'estat espanyol."

Òmnium, que enguany celebra cinquanta anys, ha de donar suport als polítics en la tasca d'articular solucions per a trencar la dependència, segons les paraules de la presidenta: "Tenim la voluntat i el deure de decidir. Tenim la responsabilitat d'assegurar la presència de l'especificitat catalana al món i per a fer-ho ens cal

desfer-nos de les traves que encara ens limiten. Ara sabem que per a construir el nostre país segurament cal tallar lligams que no són un llaç sinó un llast. No ens correspon a nosaltres, sinó als polítics, dibuixar aquesta estratègia. A nosaltres, els ciutadans, ens toca empènyer i reclamar que estiguin atents als nostres anhels. Nosaltres els recordem que el nostre suport depèn de la seva actuació.”

En acabar, Muriel Casals donà el Premi d'Honor a un Albert Manent

L'ex-president Pujol glossà Manent.

que parlà per boca del seu fill Jordi, atès que una operació recent li impedeix de forçar la veu. Les paraules de Manent, que va retre homenatge als seus mestres i qualificà el seu treball com de “formigueta cultural”, també acabà amb referències subtils al futur de Catalunya, tot citant uns versos de Carner: “Salut a la Pàtria que encar no és nascuda com l’han somniada els seus fills.”

Àlex Milian

Les paraules del guardonat

“El Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, que amb tant de goig he rebut, constitueix un exemple de la Santa Continuitat que predicava un dels mestres del Noucentisme a la primeria del segle XX. Com ho són Òmnium Cultural, la revista *Cavall Fort* o Edicions 62, que enguany celebren el cinquantenari. Representen nuclis de cultura amb arrels profundes que ens conviden a l'autoestima, que tant ens cal.

És més important consolidar els nuclis existents que anar creant noves tribunes culturals o de catalanització. Més enllà de la immediatesa que ens pot desorientar, cal mirar vers el passat i tenir una visió no esbiaixada del present. Triadú parlava d'un segle d'or. Jo, i ho torno a repetir, constato que mai a Catalunya no hi havia hagut tants novel·listes, poetes, prosadors, periodistes, actors de teatre o estudiosos de la llengua, la literatura i la història. És clar que els qui només veuen el got mig buit no posen l'accent en aquests elements que cohesionen la solidesa d'un país.

És negatiu invocar sovint els hipotètics mal averanys. I ho fan polítics, periodistes, sociòlegs i d'altres estaments. Un eclesiàstic eminent i militant del catalanisme, Joan Carrera, em deia que l'obsessió per la hipercrítica ens fa molt de mal. No creem frustració. En canvi, cal fomentar la il·lusió per fer de Catalunya un país d'integració i que té el noble orgull de proclamar-se gresol de nouvinguts, com va escriure Jaume Vicens i Vives. Cal que es multipliqui la formació dels catalans, que no només es quedin amb el sentiment de pertinença, sinó que coneguin el passat i les raons del nostre ésser.

Dissortadament, els partits polítics formen ben poc els seus militants i sense formació la consciència nacional és feble. D'altra banda, la militància s'ha d'exercir sempre. Recordo que J. V. Foix, quan formava part d'aquella agrupació de patriotes que era Acció Catalana, va escriure que la Diada de la Llengua Catalana és cada dia.

En la meva formació van influir molt els mestres, començant pel meu pare, que m'orientà tota la vida. I després Carles Riba, J. V. Foix, Claudi Ametlla, Rafael Tasis o l'esmentat Jaume Vicens. I els que anomeno “germans grans” dins la meva generació: Josep Benet, Joan Triadú i Josep Maria Ainaud, que em dugueren a un activisme patriòtic i cultural.

El fill d'Albert Manent, Jordi, va llegir el discurs del premiat.

D'altra banda, recordo que la meua obra va evolucionar des de la poesia i la crítica literària vers el memorialisme i la història de la guerra civil i del franquisme, sense oblidar mai les incursions en la toponímia i la cultura popular, tot procurant treballar amb personatges o matèries que he conegut. La lluita contra l'oblit, que invocava Josep Pla, ha estat per a mi una constant. Amb el centenar de retrats he mirat de salvar la memòria de personatges poc rellevants, activistes o escriptors, però que van tenir un paper en la reconstrucció nacional durant el franquisme. La suma de tota aquella tasca, clandestina o tolerada, de formigueta cultural, ens ha dut a recuperar avui part de les institucions, els valors del catalanisme i l'autoestima rectora que ens enpenya.

I vull fer un reconeixement a bona part dels mestres d'avui que, lluitant contra tants elements, s'esmercen a formar les noves generacions.

Cal tanmateix l'esforç del dia a dia, l'esperit de cohesió i treballar plegats en qüestions essencials, tot mirant el futur per invocar aquells versos d'“El dia revolt” de Josep Carner que diuen: ‘Salut a la Pàtria que encar no és nascuda com l’han somniada els seus fills.’ Moltes gràcies.”

Albert Manent